

Zoetermeer, 29 juni 2009

betreft: elektronische I&R schapen en geiten

Aan de Vaste Commissie van de Tweede Kamer voor
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Geachte Kamerleden,

Tijdens het rondetafelgesprek van de vaste Kamercommissie van LNV over I&R schapen en geiten van 27 mei 2009 hebben wij het gezamenlijke standpunt van het Platform Kleinschalig Schapen- en Geitenhouders, de Stichting Samenwerkende Schapenstamboeken, de Nederlandse Bond van Handelaren in Vee, de Vereniging van Slachterijen en Vleesverwerkende bedrijven en de Nederlandse Bond van Waaghouders van Levend Vee naar voren gebracht. Wij vertegenwoordigen met deze coalitie de gehele keten vanaf houder tot en met de slager met uitzondering van LTO.

In de afgelopen weken hebben wij het overleg voortgezet en de uitgedragen visie in een concreet plan omgezet dat verzekerd is van een draagvlak bij circa 80% van de toekomstige gebruikers van het I&R. Voorafgaand aan de presentatie van dit plan willen wij u erop wijzen, dat de ontwikkeling en het beheer van de centrale database voor het elektronische I&R bij schapen en geiten in bijna alle EU-landen door de overheid wordt betaald. Desondanks zijn wij als gehele keten bereid om hiervoor een plafondbijdrage op te brengen van € 10,5 miljoen in 7 jaar. Wij zijn hiertoe bereid mits wij het volgende afsprakenpakket kunnen maken over de financiering, de kostenverdeling en de voorwaarden die onlosmakelijk met het I&R verbonden zijn.

Samenvatting van ons verzoek :

De sector vraagt uw steun en instemming voor het onderstaande plan voor I&R schapen en geiten. Wij zien dit **samenhangende** plan als enige mogelijkheid om hiermede een sectorbreed draagvlak te realiseren.

A Financiën en verdeling over de sector:

Voor de centrale database en het beheer hiervan beschikbaar te stellen door LNV: 12,2 miljoen euro in 7 jaar, te realiseren door:

1. de gereserveerde artikel 68-gelden (totaal 8,5 -9,5 miljoen euro) voor een gedeelte ter grootte van 8 miljoen te bestemmen voor ontwikkeling en beheer van de centrale database en het omnummergeld te beperken tot circa 1 miljoen euro (zie toelichting).
2. bijdrage uit de middelen van LNV over 7 jaar: 4,2 miljoen euro. Hiervan is reeds 3 miljoen euro door LNV toegezegd. Wij vragen een extra bijdrage van 1,2 miljoen euro in 7 jaar (ca 200.000 euro/jaar).

De sector stelt maximaal beschikbaar 10,5 miljoen euro in 7 jaar (1,5 miljoen per jaar). Hiervoor is een sectorbreed draagvlak MITS een rechtvaardige verdeling op basis van een verdeelsleutel van 0,8 tot 1,0 euro per dier per jaar en een importbijdrage van euro 0,40 per dier wordt afgesproken. Wij vragen hiervoor uw steun (Zie bijgaande tabel in de toelichting).

B. Regeling weidelammeren:

Het succes van de invoering van elektronische I&R valt of staat voor een belangrijk deel met de mogelijkheid om weidelammeren te verzamelen. Vanwege de complexe Nederlandse schapenhouderij met veel hobbydierhouders is het nodig dat de preventieregeling zodanig wordt aangepast dat het tegelijk met de invoering van elektronische I&R mogelijk wordt om weidelammeren via verzamelplaatsen te verhandelen. Aangezien niet alle op een verzamelplaats aangevoerde schapen slachtrijp zijn, is het voor een goede verwaarding onontbeerlijk dat bepaalde lammeren terug kunnen naar de wei om verder te groeien. De preventieregelgeving dient daarbij ook toe te staan dat de schapen vanaf de vetweiderij wederom verzameld mogen worden. Gezien het belang van dierziektepreventie stelt de sector voor om aan het verzamelen van weidelammeren de voorwaarde te verbinden dat deze wordt geborgd met een door de overheid goed te keuren kwaliteitsregeling.

C. Invoering centrale database:

In de ontwikkeling en implementatie van de centrale database is een duidelijke achterstand opgelopen. Deze mag niet worden afgewenteld op de sector. Een verantwoorde invoering per 1 januari 2010 is niet mogelijk. Verzoek: De invoering niet eerder toestaan dan nadat het systeem GEHEEL is ontwikkeld en geïmplementeerd en de praktijktesten en de eerste voorlichtingsfase is afgerond.

TOELICHTING:

1) Financiën

De ontwikkeling van de centrale database kost 5,2 miljoen Euro. De exploitatie kost 2,5 miljoen euro per jaar. Over een periode van 7 jaar bedragen de totale kosten dus 22,7 miljoen euro. Wij zijn bereid om maximaal 10,5 miljoen euro bij te dragen over een periode van 7 jaar. Dit is gemiddeld 1,5 miljoen euro per jaar. Er is dus een bijdrage van LNV van 12,2 miljoen euro nodig.

LNV heeft eerder toegezegd uit eigen middelen de eerste 4 jaar in totaal 3 miljoen euro bij te dragen. De minister heeft aangekondigd de investeringskosten via artikel 68 fondsen te financieren (5,2 miljoen euro). Met gebruikmaking van artikel 68 reserveert de minister in totaliteit € 9 miljoen (zie brief 27 april 2009 over de implementatie GLB health check). Tevens heeft LNV aangekondigd dat houders met meer dan 200 dieren onder de titel 'omnummeren' een bedrag van € 3,- per volwassen dier ontvangen. Dit omvat ca 600.000 dieren, in totaal circa € 2 miljoen euro.

Ons voorstel is om het omnummergeld voor de houders met meer dan 200 dieren te wijzigen in € 1,50 per dier. In totaliteit betekent dit 1 miljoen euro inkomensbijdrage voor deze groep houders. Op deze wijze resteert 8 miljoen euro uit de gereserveerde artikel 68-gelden. Dit bedrag kan middels een nader in te vullen procedure beschikbaar komen voor de kosten van ontwikkeling en beheer van de centrale database. Wij stellen voor om deze 8 miljoen euro hiervoor te bestemmen, zodat deze gelden ten dienste komen van het algemene belang van een goed functionerend en gedragen I&R-systeem.

Samen met de reeds eerder toegezegd 3 miljoen euro betekent dit een totale financiering van 11 miljoen euro. Samen met de toezegging van 10,5 miljoen euro uit de sector, resteert dan nog een gat van ca 1,2 euro over 7 jaar. Totaal 22,7 miljoen - (11 miljoen + 10,5 miljoen) = 1,2 miljoen euro.

Wij stellen voor dat LNV dit gat dicht door de bijdrage uit eigen middelen op te hogen van de reeds toegezegde 3 miljoen naar 4,2 miljoen euro. Verdeeld over 7 jaar, resulteert dit in een extra jaarlijkse bijdrage voor LNV van minder dan 200.000 euro.

De in de aanhef genoemde partijen zijn overeengekomen de bijdrage van de sector als volgt op te brengen:

- De houders betalen jaarlijks een vast bedrag per jaar. De vaste bijdrage is gestaffeld op basis van een bedrag van 0,8 tot 1 Euro per gehouden dier.
- Voor importdieren wordt een bijdrage van Euro 0,40 geheven. Voor overige mutaties worden geen heffingen ingesteld. Hierdoor wordt het gehele systeem eenvoudiger, minder kostbaar en minder fraudegevoelig.

Deze overeenstemming is van groot belang voor een breed draagvlak voor de implementatie van eI&R, ook om de ontbrekende houders (zonder UBN) in het systeem te kunnen betrekken.

Tot slot het volgende.

- In nagenoeg alle andere EU-landen betaalt de overheid de ontwikkeling en exploitatie van de centrale database.
- De kosten van de oormerken, die volledig ten laste komen van de houders, stijgen met ruim 400% t.o.v. de huidige situatie!
- Tevens wordt de sector opgezaaid met extra kosten voor randapparatuur en programmatuur en de aanpassingen van de stamboekadministraties.

KOSTENVERDELING over de sector.

De sector bestaat uit deels grote houders maar veel kleine houders, ca 2/3e van de houders hebben minder dan 20 dieren. Om een draagvlak over de gehele sector te verkrijgen is een billijke en evenredige bijdrage aan het I &R van essentieel belang.

Voor onderstaande jaarlijkse heffing gecombineerd met een importheffing van Euro 0,40/dier bestaat een sectorbreed draagvlak. **Dit is erg belangrijk!**

Wij vinden dat andere mutatieheffingen achterwege moeten blijven omdat hierdoor het systeem ingewikkelder en kostbaarder wordt. Bovendien zijn bepaalde mutatieheffingen fraudegevoelig. Wij willen de volgende kostenverdeling per houder vaststellen:

38570 bedrijven met	0-20 dieren	a	15,-	Euro	578.550,-
5268	20-50		30,-		158.040,-
2295	50-100		60,-		137.700,-
859	100-150		100,-		85.900,-
396	150-200		150,-		59.400,-
689	200-500		300,-		206.700,-
290	500-1000		600,-		174.000,-
137	meer dan 1000 dieren		750,-		102.750,-

Totaal	48504 bedrijven			Euro	1.503.040,-	aan jaarlijkse
heffing.						
Importheffing	20000	a	0,40		8.000,-	

2) Verzamelen weidelammeren

De preventieregeling dient zodanig aangepast te worden dat het per 1-1-2010 mogelijk wordt om, geborgd door een kwaliteitssysteem, weidelammeren via verzamelplaatsen te verhandelen.

Nederland heeft een zeer gecompliceerde schapenhouderij: er zijn zeer weinig

professionele schapenhouders en zeer veel hobbydierhouders. Daardoor is er ook veel verschil in de kwaliteit van de schapen en is een goede selectie onontbeerlijk om schapenhouders een fatsoenlijke marge en bestaansrecht te bieden.

De schapenhandel speelt een belangrijke rol in de schapenhouderij; door een goede selectie van de grote verscheidenheid aan schapen, kan de handel de juiste kwaliteit voor de verschillende slachterijen sorteren. De export zorgt er daarbij voor dat de prijs in Nederland op niveau blijft.

Nu en in de toekomst zorgt de niet professionele structuur van de schapenhouderij in Nederland ervoor, dat er een grote verscheidenheid aan schapen op een verzamelplaats wordt aangevoerd. Een belangrijk deel van de aangevoerde schapen is niet geschikt voor de slacht. En dat terwijl de dieren alleen voor de slacht mogen worden afgevoerd. Dieren die nog niet geschikt zijn voor de slachterij, zouden terug moeten kunnen naar de wei om verder te kunnen groeien.

Voor het verbeteren van de tracering van schapen en een succesvolle invoering van elektronische I&R is het onontbeerlijk om tegelijkertijd met de invoering van elektronische I&R de mogelijkheid te creëren om weidelammeren te verzamelen. Daarbij dient het ook mogelijk te zijn dat weidelammeren na de weideperiode weer verzameld kunnen worden. Om de naleving van de voorschriften rondom het verzamelen extra te waarborgen, stellen wij voor om het verzamelen van weidelammeren naar het voorbeeld van weiderunderen toe te staan onder de voorwaarde van een door de overheid goedgekeurd kwaliteitssysteem. Daarmee kan de overheid de vinger aan de pols houden en worden verzamelplaatsen extra privaat gecontroleerd.

Ook rondom elektronische I&R speelt de handel een cruciale rol: zij geven veel voorlichting aan schapenhouders, zij helpen met de naleving van regelgeving, het blikken en het bedrijfsregister. En kunnen houders motiveren getrouw mee te werken aan elektronische I&R.

Daarmee wil ik aangeven dat het van groot belang is om de schapenhandel te motiveren om mee te werken tot het succesvol invoeren van elektronische I&R. Dat kan door het verzamelen van weidelammeren mogelijk te maken.

3) Invoering centrale database

De centrale database dient pas ingevoerd te worden als het systeem *geheel* ontwikkeld is en in de praktijk is getest. Uit de beschikbare informatie van Dienst Regelingen blijkt dat dit NIET uitvoerbaar is voor 1 januari 2010.

Wij vinden het van groot belang dat er voor de invoering van het systeem een volledige gebruikerstest heeft plaatsgevonden en een goed voorlichtingsprogramma is afgerond. Dit is een voorwaarde voor een goed draagvlak onder alle schapen- en geitenhouders, maar ook onder de hobbydierhouders en stamboekfokkers, om tot een vlotte en succesvolle invoering te komen. Het mag niet zo zijn dat de sector gedwongen wordt om per 1 januari 2010 met een systeem te gaan werken dat nog niet rijp is voor de praktijk. De invoeringsdatum willen wij in onderling overleg vaststellen op basis van een reële planning waarbij voldaan wordt aan bovenstaande uitgangspunten.

Wij vertrouwen erop dat u dit voorstel van deze brede coalitie op waarde weet te schatten en kunt honoreren.

De coalitiepartners:

- het Platform Kleinschalig Schapen- en Geitenhouders
J. van der Zanden, secretaris
- de Nederlandse Bond van Handelaren in Vee,
A.A. Kingma, vice-voorzitter

- de Stichting Samenwerkende Schapenstamboeken
J. van Rijnsbergen, voorzitter
- de Vereniging van Slachterijen en Vleesverwerkende bedrijven
L. Westgeest, voorzitter
- de Nederlandse Bond van Waaghouders van Levend Vee
A.P.A.M Wassenberg, voorzitter

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Andries Kingma, (tel. 0653-726516 of 0630-149557)
Jan van der Zanden (tel. 0654-755779).

Correspondentieadres: p/a Postbus 251 2700 AG Zoetermeer tel. 079-3687510 e-mail info@nbhv.nl